

partierne fra Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti over regeringspartierne, SF og Enhedslisten, som helt klart siger nej til, at EU på noget tidspunkt skulle gå hen og blive en atommagt, og som siger klart nej til en overnational sikkerheds- og forsvarspolitik i EU.

Der er to partier, der har meldt ud i dag – og det er noget, der ændrer diskussionen i dansk EU-politik, må man sige – at de står fast ved, at de ikke vil sige nej til, at EU udvikler sig til en militær- og atommagt.

Jeg vil lige præcisere både over for SF og over for Fremskridtspartiet, at vi ikke har lagt skjul på i bemærkningerne, at vi også er modstandere af NATO. Vi har heller ikke i bemærkningerne lagt skjul på, at vi i det hele er modstandere af en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i EU. Men vi har koncentreret disse to forslag om at få fastslået – hvilket vi også er glade for er lykkedes at få gjort i dag – at det overnationale princip ikke skal indføres på dette område i EU. Der er grænsen sat ved det mellemstatslige. Atomvåbnene skal ikke ind i EU, og det er fastslået så klart og skarpt, som det næsten kan, i Folketinget her i dag. Det er vi meget glade for fra Enhedslistens side.

Så må vi naturligvis gå ud fra, at det også bliver udmøntet i den tekst, der bliver grundlaget for den danske forhandlingsposition på regeringskonferencen. Det skulle jo ikke kunne blive noget problem, når man tager den enighed i betragtning.

Her forudsætter jeg naturligvis, at regeringen er indstillet på og har viljen til ikke at tage hensyn til de synspunkter, der er blevet fremført af Venstre og De Konservative i dag. Jeg ville mene, at de synspunkter gør det utænkeligt, at der kan opnås en samlet aftale om et nationalt kompromis mellem regeringen, Venstre og De Konservative.

Jeg kan ikke forestille mig, at regeringen efter de meldinger, som er kommet i dag fra regeringens side på de to helt fundamentale ting, skulle bøje sig så meget over for Venstre og De Konservative, at et nationalt kompromis med de to partier kunne blive en realitet. Det kan jeg næsten ikke forestille mig. Det ville i hvert fald for partier som Socialdemokratiet og De Radikale betyde, at de fuldstændig skulle gå væk fra principper, som de i hvert fald i denne debat klart har meldt ud at de stadig væk støtter og står fast på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 14:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af miljøgarantien.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL).
(Fremsat 24/10 95).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Der er i forslaget her en modsigelse imellem selve overskriften og forslagets indhold.

Selve miljøgarantien er kun omtalt i overskriften. Miljøgarantien er den, der er i artikel 100 A, stk. 4, og miljøgarantien giver jo som bekendt mulighed for, at et enkelt land kan træffe beslutning om at beskytte sit eget niveau – på et højere niveau vel at mærke, og det skal man notere sig – såfremt det ikke sker i en protektionistisk hensigt. Dette er centralt for forståelsen af den såkaldte miljøgaranti.

I dette beslutningsforslag omtales jo slet ikke spørgsmålet om, at det ikke må være i protektionistisk hensigt. Følger man teksten her, ville man til enhver tid uden hensyn til det handelspolitiske kunne forbyde hvad som helst ved importen til et land. Det ville selvfølgelig åbne for sluserne, give mulighed for en handelsprotektionisme til stor skade for Danmark, for dansk eksport og for den økonomiske udvikling.

Men når dette er sagt, skal jeg også sige, at temaet, miljøbeskyttelse, er helt centralt i forhandlingerne mellem partierne om udformning-

gen af et forhandlingsgrundlag, ikke mindst i lyset af EU's kommende udvidelse, som heller ikke her omtales af Enhedslisten. Ikke mindst på grund af udvidelsen bliver miljøspørgsmålet – spørgsmålet om, hvordan man mest hensigtsmæssigt tilrettelægger den europæiske miljøpolitik med henblik på en forbedring af det samlede miljø i hele Europa – mere centralt.

Det er et spørgsmål, der optager regeringen meget. Regeringen vil i sit arbejde med udformningen af et forhandlingsgrundlag gøre sig store anstrengelser for at finde frem til løsninger på dette, som giver mulighed for en bedre, en stærkere beskyttelse af det samlede europæiske miljø. Derfor er selve miljøgarantien – den tekniske bestemmelse, miljøgarantien i artikel 100 A, stk. 4 – ikke den bestemmelse, man først og fremmest kan knytte an til; det er snarere andre bestemmelser i den nævrende traktat og selvfølgelig de forbedringer i traktatgrundlaget, som kan komme ud af regeringskonferencen.

Dette forslag omhandler et meget centralt tema, som regeringen er meget optaget af. Vi vil søge en løsning under regeringskonferencen, der sikrer de samlede miljöhensyn en stærkere placering i det europæiske samarbejde.

Jacob Buksti (S):

Igen er der her tale om et beslutningsforslag, hvis indhold indgår som et centralt element i drøftelserne mellem partierne om et nyt nationalt kompromis.

Socialdemokratiets holdning er klar, således som det også fremgår af bemærkningerne til forslaget, og således som det også blev slået fast under forespørgselsdebatten om samme emne her i Tinget den 23. marts i år. Vi ønsker, at miljøgarantien skal forbedres, så det ikke er Europa-Kommissionen, der skal afgøre, om et land må anvende miljøgarantien. Det er problematisk, at Europa-Kommissionen skal give dispensation fra de regler, de selv har lavet.

Det bør være muligt at bruge miljøgarantien, hvis der kommer ny viden frem, efter at et forslag er vedtaget. Meningen er selvfølgelig ikke at åbne op for en skov af nye handelshindringer efter eget forgodtbefindende; indfører et land et højere beskyttelsesniveau, skal det være reelt begrundet i hensyn til miljøet og kunne stå sin prøve ved EF-Domstolen. Det håber og tror vi, at der vil vise sig et bredt flertal for blandt Folketingspartier.

Samtidig går vi ind for flertalsafgørelser på miljøområdet, så enkelte bagstræberiske lande

ikke vil kunne blokere for en effektiv indsats til gavn for miljøet på europæisk plan. Men det gør Enhedslisten ikke. De vil fastholde englændernes mulighed for at blive ved med at forurene, uanset hvad de øvrige EU-lande siger, og derfor kan Socialdemokratiet ikke støtte beslutningsforslaget.

Jens Kirk (V):

Forslaget strider på mange måder imod Venstres opfattelse af fordelene ved EU. Forslaget gennemhuller simpelt hen det indre marked og dermed Den Europæiske Fællesakt, som vi vedtog i Danmark i 1986.

I erkendelse heraf er det Venstres opfattelse, at man hellere skulle arbejde på at forbedre miljøstandarder på EU-plan. På den måde opnår man et resultat, der er godt for miljøet i Europa og ikke kun for et enkelt land, og man forvrider heller ikke konkurrencen.

Lene Espersen (KF):

Enhedslisten fremsætter et beslutningsforslag, der skal sikre miljøgarantien. Dette foreslås implementeret ved, at de enkelte medlemslande frit kan forbedre miljø-, arbejdsmiljø-, sundheds-, veterinær- og dyrebeskyttelsesstandarder og frit kan gennemføre grænsekontrol samt ved, at miljøgarantien skal gælde på alle områder.

Det Konservative Folkeparti ønsker også, at miljøgarantien styrkes, således at der bliver mulighed for højere miljøstandarder, hvis et land ønsker det, og ikke kun at allerede eksisterende højere standarder kan fastholdes. Men samtidig skal det sikres, at højere miljøstandarder på miljø- og arbejdsmiljøområdet ikke alene kan anvendes for at beskytte hjemmemarkedet mod konkurrence.

Det Konservative Folkeparti må derfor afvise Enhedslistens betingelsesløse forslag. I stedet foreslår vi følgende:

Den Videnskabelige Komité skal styrkes, dens uvildighed garanteres og dens eksperter i højere grad spørges til råds i miljøspørgsmål. Hermed skal det sikres, at et medlemsland får mulighed for at iværksætte højere miljøstandarder i tilfælde, hvor Rådets flertal ikke følger Den Videnskabelige Komité's afgørelse.

Endelig vil jeg understrege, at Det Konservative Folkeparti mener, at Maastricht-Traktatens artikel 130 S og T skal respekteres. Når der gennemføres fælles EU-regler med kvalificeret flertal på miljøområdet, skal det fortsat være muligt

for det enkelte medlemsland blot ved at orientere Kommissionen at have højere miljøstandarder. Det i bemærkningerne nævnte drikkevandsdirektiv er i den nuværende udgave efter Det Konservative Folkepartis opfattelse i strid med Traktatens artikel 130 T, og vi vil fortsat arbejde for, at direktivteksten ændres og i værste fald stemmes ned.

Anne Baastrup (SF):

Et af de helt centrale krav fra SF her op til regeeringskonferencen er en reel sikring af miljøet. Vi skal have gjort op med – som vi skriver i vores program – hensynet til den rå kapitalisme. Vi skal have lagt langt større vægt på miljøet. Miljøet skal prioriteres højere end hensynet til det indre marked, og det er ikke gjort med en enkelt fin bestemmelse. Vi stiller krav om, at hvert enkelt område skal have en slags miljøgaranti, selv om jeg i og for sig godt kunne tænke mig at finde på et andet ord.

Tilbage i 1986 fik vi af den daværende udenrigsminister at vide, at der simpelt hen ikke var et øje tørt, når man skulle beskrive denne omfattende garanti, vi havde fået i artikel 100 A, stk. 4, om konkurrenceforvridning og harmoniseringsdirektiver. Ingen var i tvivl om, at hvis blot man sagde ja til pakken dengang, var miljøet på plads.

Virkeligheden har vist noget andet. Miljøgarantien kan kun bruges, hvis man husker at sige fra i implementeringsfasen. Miljøgarantien kan kun bruges, når det drejer sig om nye direktiver. Ny viden, der får indflydelse på gamle direktiver, har ingen betydning – dér har miljøgarantien ingen betydning. Dette åbenlyse hul skal stoppes. Det skal laves om, således at miljøgarantien kommer ind i samtlige bestemmelser, uanset om det drejer sig om flertalsafgørelser som f.eks. arbejdsmiljøbestemmelsens artikel 118 A. Dér burde man også kunne indføje en miljøgaranti, for det kræver rent faktisk en høj grad af omhyggelighed.

Så vil jeg indrømme, at når jeg læser Enhedslistens beslutningsforslag igennem, kommer jeg meget i tvivl om, hvad det egentlig er, der står i beslutningsforslaget. Så vidt jeg kan se, er det rent faktisk en beskrivelse af, hvordan Danmark kan fungere og agere frit uden for EU. Min usikkerhed er bare: Hvor skal vi så være? Jeg kommer til at tænke på Hugo i Eleva2ren: Hvor går vi hen, du? Jeg er usikker på, om det skal fortolkes sådan, at med dette beslutningsforslag melder man sig reelt ud af det indre marked, for så

synes jeg, at vi skal snakke ærlig snak. Så ruller vi jo tilbage til tiden før pakken.

En ting skal i hvert fald stå soleklart her fra talerstolen: I SF vil vi målbevidst arbejde for en reel beskyttelse af miljøet, både når det gælder minimumsdirektiver, og når det gælder harmoniseringsdirektiver på samtlige områder inden for det indre marked, plus hvad der i øvrigt ligger på landbrugs- og trafikområdet.

Elisabeth Arnold (RV):

Det Radikale Venstre er helt enig i sigtet med beslutningsforslaget, som er fremlagt af Enhedslisten, nemlig at få forbedret miljøpolitikken i EU og få en forbedret sikring af de miljøregler, vi kan arbejde med i forbindelse med den politik, som Unionen gennemfører.

Det har vist sig, at der er talrige sammenstød mellem miljøpolitik og indre markeds-politik. Der er sammenstød mellem miljøpolitik og landbrugspolitik, sammenstød mellem miljøpolitik og sundhedspolitik, sammenstød mellem miljøpolitik og transportpolitik. Somme tider bliver det ene hensyn afgørende, somme tider bliver det andet hensyn afgørende.

Det, der er problemet, er, at vi naturligvis skal sige, at når vi tager miljøhensyn alvorligt, er det ikke for at beskytte egne virksomheder eller for at beskytte egen handel, så er det for at tage miljøpolitikken alvorligt, så er det for at sætte miljøet i højsædet og lave ordentlig miljøpolitik, og så er det ikke for at beskytte egen industri, som ellers ikke ville kunne klare sig i konkurrencen.

Formålet må jo også være, at vi får andre landes miljøpolitik op på et højere niveau, og derfor mener jeg ikke, at det kan være rigtigt, som Enhedslisten skriver i deres tekst, at ethvert EU-land frit skal kunne forbedre sine miljø-, arbejdsmiljø-, sundheds-, veterinær- og dyrebekyttelsesstandarder. Dette samarbejde foregår jo i Ministerrådet, som det er i øjeblikket, og det skal fortsat være det sted, hvor det afgøres. Det er dér, vi skal argumentere for, at miljøreglerne skal være, som de er. Det er ikke noget, vi bagefter skal gå ud og lave om på. Det ville simpelt hen være at sabotere samarbejdet.

Fra Det Radikale Venstres side vil vi arbejde hårdt for, at vi får nogle bedre regler i den kommende traktat; nogle stærkere regler, som kan sætte miljøet i højsædet, og hvor det bliver mere tydeligt, at det er det, vi ønsker.

Men vi vil også gerne bidrage til en mere åben debat – også her i Folketingssalen og også gerne i offentligheden. Vi vil også gerne helt

hudløst kritisere den danske regering, hvem den så end måtte være, for den dobbeltmoral, som den af og til udviser i disse sager.

Jeg mindes blot vores kamp mod farvestoffer i maden og derefter den hårde kamp for, at netop fetaosten skulle have lov at blive tilsat et farvestof, som vi i øvrigt gik imod. Så det er klart, at der også er danske brodne kar, lige som der er i de fleste andre lande. Det kan vi ikke sige os fri for. Vi må gå ind i den debat, tage den åbent og sige: Vi er også selv en gang imellem nogle, der bryder reglerne og bryder de fine idealer.

Som sidste punkt vil jeg sige, at vi også vil være med til at føre en aktiv forbrugerpolitik, så det bliver muligt for forbrugerne at bortvælge de miljøskadelige varer, at bortvælge de produkter, som er fremkommet ved en dårlig beskyttelse af de dyr, der har ligget til grund for fødevarerproduktionen. Vi mener, at det i virkeligheden er nok så effektivt et middel at have en vågen forbruger, som simpelt hen fravælger de varer, der ikke er produceret på ordentlig vis. Så vi vil gerne tilsige et aktivt arbejde både her og på anden vis i den kommende debat.

Annette Just (FP):

Jeg tror nok, fru Anne Baastrup fra SF var den, der sagde det allerklarest om dette beslutningsforslag: Det er et direkte angreb på det indre marked; væk med det. Okay, det er Enhedslistens opfattelse, den skal de have lov til at have, bare vi andre får lov til at slippe for at føle trop dér.

Det er også blevet sagt helt klart og tydeligt af udenrigsministeren, hvor miljøgarantien reelt ligger, nemlig i artikel 100 A, stk. 4. Der ligger den udmærket, der bliver den, og der er ikke nogen, der drømmer om at røre ved den.

Men hvis vi skal tale miljøpolitik og EU – det skal vi jo, og det synes jeg er godt vi gør – vil jeg nok sige, at Fremskridtspartiets indstilling til dette er, at her er vi nødt til at acceptere det indre marked som værende det, der kan få hjulene til at rulle i hele Vesteuropa, herunder i Danmark.

Jeg er ked af at sige til fru Anne Baastrup, at dermed er vi også nødt til at tage hensyn til den rene, rå kapital, for hvis ikke vi tager hensyn til den og siger: Okay, vi vil gerne have et godt miljø, hvordan gør vi det bedst, så går det galt. Hvis vi bliver ved med bare at stå og lave små flip, så går det galt, for så laver vi små huller. Det, vi skal gøre, er at lave ens regler inden for EU på hele miljøområdet; ikke kun for at tage

hensyn til den rene, rå kapital, som jeg ved at SF holder så meget af at gå imod, men for at tage hensyn til befolkningen i hele området.

Hvad sker der så med dette forslag? Jo, så kunne vi måske lave en eller anden forklaring på, hvorfor Danmark ikke må producere noget som helst, som eventuelt kunne gøre skade på noget, i stedet for at erkende, at røg, støj og møg ikke kender til grænser. Derfor er det nødvendigt at have EU-regler på disse områder – allerhelst internationale regler, men i det mindste EU-regler – og så få dem til at dække så meget af resten af Europa som overhovedet muligt og så hurtigt som muligt, og så er vi tilbage i den gamle diskussion om, at EU skal udvides mod øst.

Med andre ord: Fremskridtspartiet kan ikke siges at være ualmindelig begejstret for dette beslutningsforslag. Jeg tror, vi faktisk er enige i mange af intentionerne i det, men vi mener altså, den bedste måde at gøre det på er at lave ens regler, at sikre det indre marked, at sikre, at erhvervslivet i Danmark også kan overleve med skrappe, stærke regler til gavn for befolkningen.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Miljø sagen er noget, som ligger os alle sammen kraftigt på sinde, og ud fra det kunne det jo virke besnærende at stemme for et forslag, som i sin umiddelbare opsætning ser ud til at ville garantere miljøet.

Men problemet er – som flere også har været inde på – om ikke Enhedslisten er i færd med at lægge et våben i hænderne på nogle folk, som vil benytte nogle af de midler, Enhedslisten ønsker skal indføres i et nyt traktatgrundlag, til at gennemføre nogle helt andre ting end det, et godt miljø handler om, nemlig at indføre protektionisme, hvor man blot bruger miljø sagen som skalkeskjul for at forhindre andre landes varer i at komme til ens eget land og dermed konkurrere med ens eget lands produkter.

Jeg må sige, at hvis vi giver alle EU-landene ret til fuldstændig vilkårligt at påberåbe sig en miljø sag for at forhindre andre landes produkter i at nå landet, så tror jeg ikke på, at eksempelvis Frankrig eller andre EU-lande for den sags skyld vil tænke ret meget på miljøet. De vil tænke mere på deres industri, de vil tænke mere på deres arbejdspladser og forsøge at forhindre at få konkurrence inden for landets grænser.

Vi ønsker ikke at lægge det våben i hænderne på dem, og derfor kan vi ikke støtte dette beslutningsforslag, som Enhedslisten har rejst

debat om i dag. Vi kan måske godt være tilhængere af en model, hvor man siger, at et land kan stille større krav til den produktion, der foregår i landet selv, men det må ikke blive udformet på den måde, at man samtidig kan sige, at naboens produkter, som er produceret på en anden måde, ikke kan komme inden for Danmarks grænser.

Hvis man udformede en model på den måde, ville man jo sikre, at man stillede miljøkrav af hensyn til miljøet og ikke af hensyn til at holde andre landes produkter ude fra markedet, og så ville det være op til forbrugerne efter forhåbentlig grundigt at have orienteret sig at vælge, om man så ønsker at købe dansk, fordi man ved, at det er en god, miljørigtig vare, eller om man ønsker at købe fransk eller tysk, vel vidende at den vare muligvis er produceret under nogle former, som vi ikke mener er miljørigtige. Det kunne være en måde, man kunne skrue det sammen på, som kunne fremme miljø sagen uden at skabe protektionisme, og det kunne være en bedre model for mig at se, når vi går ind for EU's indre marked, at vi også opretholdt det i fremtiden.

Men som nogle har sagt, er intentionen bag dette forslag muligvis noget helt andet, nemlig at vi heller ikke deltager i det indre marked. Men Dansk Folkeparti ønsker, at EU-samarbejdet koncentrerer sig om to områder, som jeg tidligere har været inde på, nemlig handelsspørgsmål og miljøspørgsmål, og derfor er dette et af de områder, som vi rent faktisk mener EU skal blande sig i.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må jo sige, at der er mange, der har vist gode intentioner i forbindelse med behandlingen af dette forslag, men den konkrete vilje til at gøre noget for at sikre miljøgarantien har jeg faktisk ikke hørt meget til fra nogen af partiernes side. Der har været detaljer fra fru Bastrup, men alt i alt må jeg sige, at det, man først og fremmest har talt for, var, at markedet skulle have fortrin, varenes fri bevægelighed over landegrænserne skulle have fortrin frem for miljøet. Det har faktisk været det bærende argument, vi har hørt fra regeringen og fra alle partierne hele vejen igennem debatten.

Det synes jeg er meget skuffende, ikke mindst når man tager Socialdemokratiets årsmødeudtalelse i betragtning, hvor man faktisk havde

vendt det om og sagde, at det måtte være miljøet, der gik forud for markedet.

Det, vi står over for, er ikke en akademisk diskussion om nogle principper. Det er jo, at forude – og ikke ret langt forude – ligger hele spørgsmålet om vores drikkevand, om sprøjtemidlerne, om de gensplejsede produkter, om muligheden for at opretholde det danske økomærke intakt. Jeg kunne nævne flere sager, men bare disse her er så alvorlige, at de i sig selv berettiger til en meget hurtig indsats for at få skabt en sikker miljøgaranti.

Jeg tror ikke, der vil være nogen, der vil kunne bestride, at drikkevandsproblemet er så alvorligt, at vi skal have et traktatgrundlag, der sikrer, at vi kan beskytte det danske drikkevand. Vi kan ikke leve med en situation, hvor der kommer et drikkevandsdirektiv, som gør vores drikkevand, vores grundvand til en vare, altså flytter miljøet over under det indre marked og på den måde forhindrer, at vi fastsætter den beskyttelse, som er nødvendig for, at vi også kan have drikkevand, som ikke er sundhedsfarligt, om 10, 20, 30, 40 år.

Vi må også fastholde, at vi skal kunne begrænse sprøjtemidlerne; vi skal kunne sikre, at vi har en økologisk sektor, som kan vokse og udvikle sig, uden at tilliden til det danske økomærke forsvinder, fordi man ikke kan bruge miljøgarantien over for direktivforslaget, det såkaldte novel food-forslag, altså om nye fødevarer, gensplejsede fødevarer, hvorom regeringen har oplyst, at miljøgarantien efter regeringens opfattelse ikke kan bruges på det område.

Når det gælder landbrugsdirektiverne, kan miljøgarantien ikke bruges, og på det lille område, der måske er tilbage, hvor den kan bruges, skal man have godkendt anvendelsen af miljøgarantien hos Europa-Kommissionen, den samme Kommission, som jo har fremsat de forslag, der gør, at det er nødvendigt at bruge miljøgarantien, og som derfor ikke vil acceptere det.

Derfor synes jeg, at de partier, som i 1986 var med til at få besluttet EF-pakken, og som gav danskerne løfte om en effektiv miljøgaranti – jeg tror, den daværende statsminister hr. Poul Schlüter dengang sagde, at vi kunne sige nej til hvad som helst, og dér tænkte man jo ikke mindst på miljøproblemerne – har en gæld til befolkningen, som det snart er på tide at de begynder at afdrage.

Det samme gør sig gældende for de partier, der i 1993 fik Maastricht-Traktaten gennemført, det vil sige de partier, der stod bag det nationale

kompromis. De hævdede også over for befolkningen, at vi har en miljøgaranti, og det har vi altså ikke mere.

I sidste uge i spørgetiden måtte erhvervsministeren over for mig erkende, at hun ikke mente, at man kunne bruge miljøgarantien over for novel food-direktivet. Og hvis man ikke kan bruge miljøgarantien over for novel food-direktivet, må vi konstatere, at så er den uden reelt indhold.

Derfor synes jeg, det er for pauvert, at de partier, som ellers siger, at de kæmper for miljøet, ikke møder med noget som helst virkelig konkret, når vi andre fremsætter et konkret forslag om sikring af miljøgarantien. Jeg synes ikke, det kan være rigtigt, at i hvert fald Socialdemokratiet og SF – som i 1986 sammen med os andre var med til at stemme imod EF-pakken, fordi vi dengang sagde, at det, der stod i EF-pakken vedrørende miljøgarantien, ikke var godt nok – ikke har noget at byde på, når vi tager den konkrete diskussion om, hvordan vi sikrer miljøgarantien.

Enhedslisten vil meget gerne være med til at forhandle om en konkret udformning – naturligvis. Men princippet må være det samme, som blev vedtaget på det socialdemokratiske årsmøde, nemlig at det er hensynet til vores drikkevand, hensynet til vores sundhed, hensynet til forbrugerne, hensynet til miljøbeskyttelsen, som går forud. Når det drejer sig om afvejningen mellem marked og miljø, er det miljøet, der går forud.

Men jeg forstår det sådan, at regeringen og udenrigsministeren, den socialdemokratiske ordfører og – som jeg hørte det – sådan set også SF's ordfører, men dér har jeg måske hørt forkert, men i hvert fald regeringspartiernes ordførere ikke ville støtte det synspunkt, at det er miljøet, der har fortrin. De fremførte faktisk det synspunkt, at det var markedet, der havde fortrin.

Jeg kan ikke besvare hr. Thulesen Dahls spørgsmål om, hvorvidt det så betyder, at det indre marked skal laves fundamentalt om, for det bestemmer jo de andre lande, der er med i det indre marked. Hvis de ikke vil acceptere, at Danmark bruger miljøgarantien, opstår der en konflikt.

Men min holdning er, at hvis de kommer med nogle regler, der gør det umuligt for os at bevare vores drikkevand her i Danmark, må vi tage konflikten. Så er det ikke det indre marked, der skal bestemmes, så er det Folketinget, der skal

bestemme, så er det hensynet til drikkevandet, der skal gå forud. Og jeg håber da, at alle partierne vil gå op og bekræfte, at hensynet til en sund og forsvarlig drikkevandsforsyning i fremtiden under alle forhold går forud for EU's indre marked.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det kan være, at hr. Keld Albrechtsen ikke hørte efter, da jeg kom med min indledning, men sagen er den, at vi ønsker rent faktisk, at miljøet skal gå forud for det indre marked.

Jeg kritiserede miljøgarantien, fordi den har en meget kort fase, hvori man må anvende den. Jeg kritiserede, at man ikke kan anvende ny viden i forbindelse med miljøgarantien. Jeg sagde, at miljøgarantien intet indhold havde, og derfor synes jeg, det er en dårlig idé at anvende begrebet miljøgaranti, men vi skal finde på et andet, for det er fuldstændig udhulet. Det var det eneste, jeg sagde.

Jeg synes, det er imponerende, at Enhedslisten kan komme med den slags udtalelser her. Enhedslisten kan henvises til vores program, hvis den er i tvivl.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg tror også, jeg må konstatere, at der tilsyneladende er noget galt med hr. Keld Albrechtsens hørelse, eller også er det, fordi hr. Keld Albrechtsen gerne vil finde nogle at slå med og derfor tillægger dem synspunkter, som de åbenbart ikke har.

Jeg ved ikke, hvor hr. Keld Albrechtsen har fået den opfattelse fra, at der skulle være en modstrid mellem det, jeg har sagt, og så det, der står i vores årsmødeudtalelse. Jeg har faktisk citeret direkte fra den, og det svarer fuldstændig til det citat, der står i bemærkningerne til hr. Keld Albrechtsens eget forslag, så jeg kan ikke forstå, hvordan det skal harmonere med det, hr. Keld Albrechtsen åbenbart har fået ud af det.

Men det vil jeg henvise hr. Keld Albrechtsen til at læse, når der kommer et referat i Folketingets forhandlinger; så vil han konstatere, at sådan er det.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg skal dybt beklage, hvis jeg har misforstået det, som fru Baastrup sagde. Jeg skal ikke kunne sige, om det var min forståelse, der svigtede. I hvert fald glæder det mig, at der kommer den

melding fra SF, at vi er enige på det fundamentale punkt, at miljøet selvfølgelig går forud for markedskræfterne i en sag som denne her.

Derimod kan jeg ikke på samme måde henvende mig til Socialdemokratiets ordfører, for her har jeg altså klart opfattet den melding – og det var også den, som ministeren indledte med – at regeringen har den opfattelse, at man ikke kan gennemføre Enhedslistens forslag, for det vil bryde med principperne i det indre marked, og det vil, som man udtrykker det, kunne misbruges til at lave handelshindringer i de forskellige lande under henvisning til miljøet.

Her siger jeg så, at tvivlen må komme miljøet til gode. Der kan ikke blive tale om, at vi giver køb på sådan et spørgsmål som vores drikkevand. Og jeg må sige, at jeg altså opfattede indlæggene fra regeringspartierne sådan, at vi her står over for en regulær uenighed. Men det skulle da glæde mig, hvis jeg tager fejl.

Så vil jeg bare gerne høre: Hvad er det for konkrete forslag, Socialdemokratiet så agter at fremsætte til sikring af miljøgarantien?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 51: Forslag til lov om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter. (Forbudsprocedure).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 1/11 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peter Christensen (S):

Jo mere jeg beskæftiger mig med miljøspørgsmål, jo mere bekymret bliver jeg over miljøets tilstand. Der er efterhånden så mange skadelige faktorer, der påvirker os. Det gælder bl.a. påvirkninger af østrogen, antibiotika, pesticider og andre kemiske stoffer.

Disse påvirkninger har ført til en kraftig forøgelse af kræftsygdomme, allergier, misdannelser og barnløshed. Svaret på det har været flere økonomiske ressourcer for at udvikle medicin til at helbrede disse følgesygdomme – medicin, som senere viser sig at give utilsigtede bivirkninger.

Hvorfor er det gået så galt? Har vi ikke været dygtige nok, eller skyldes det menneskets jagt efter penge og effektivitet, at vi har satset på kvantitet i stedet for kvalitet?

Vi kan som lovgivere ikke passivt se på, at denne udvikling fortsætter; det skyldes vi vore efterkommere. Jeg er overbevist om, at verden ville have set helt anderledes ud, hvis den kemiske industri videnskabeligt skulle have bevist, at dens produkter var uskadelige for mennesker og for miljøet.

Dette lovforslag giver en mere effektiv og hurtigere procedure for at stoppe nye og eksisterende bekæmpelsesmidler, hvis disse viser sig skadelige på mennesker, flora og fauna.

Forbudet kan iværksættes ved en begrundet mistanke om, at et bekæmpelsesmiddel er farligt, og det kræver ikke et videnskabeligt bevis. Det er helt i pagt med forsigtighedsprincippet i Riodeklarationen af 1992, hvor det slås fast, at begrundet mistanke altid skal komme miljøet til gode.

I lovforslaget skal man specielt hæfte sig ved, at de eksterne eksperter, der bliver spurgt, nu kun skal udtale sig om Miljøstyrelsens faglige behandling af sagens oplysninger. Hverken de involverede firmaer eller Miljøstyrelsen kan stille spørgsmål til eksperterne, efter at grundvurderingen med tillæg er fremsendt. Netop dette punkt vil forhindre en unødigt forhaling af sagsbehandlingen.

Det er også vigtigt, at det er de eksterne eksperters udtalelser, der vil blive lagt vægt på i indstillingen til ministeren, som træffer afgørelsen efter orientering af Miljø- og Planlægningsudvalget.

Socialdemokratiet kan tilslutte sig lovforslaget.